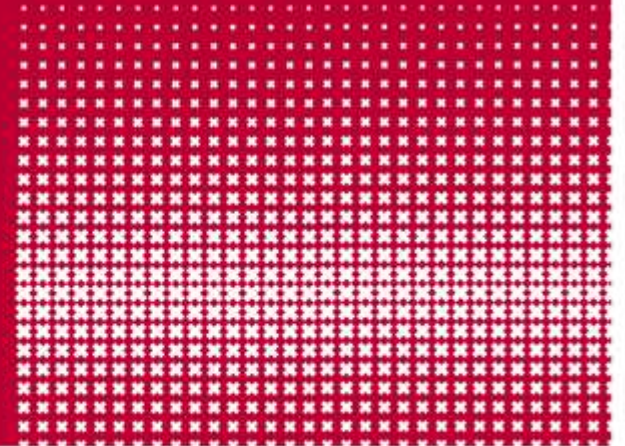

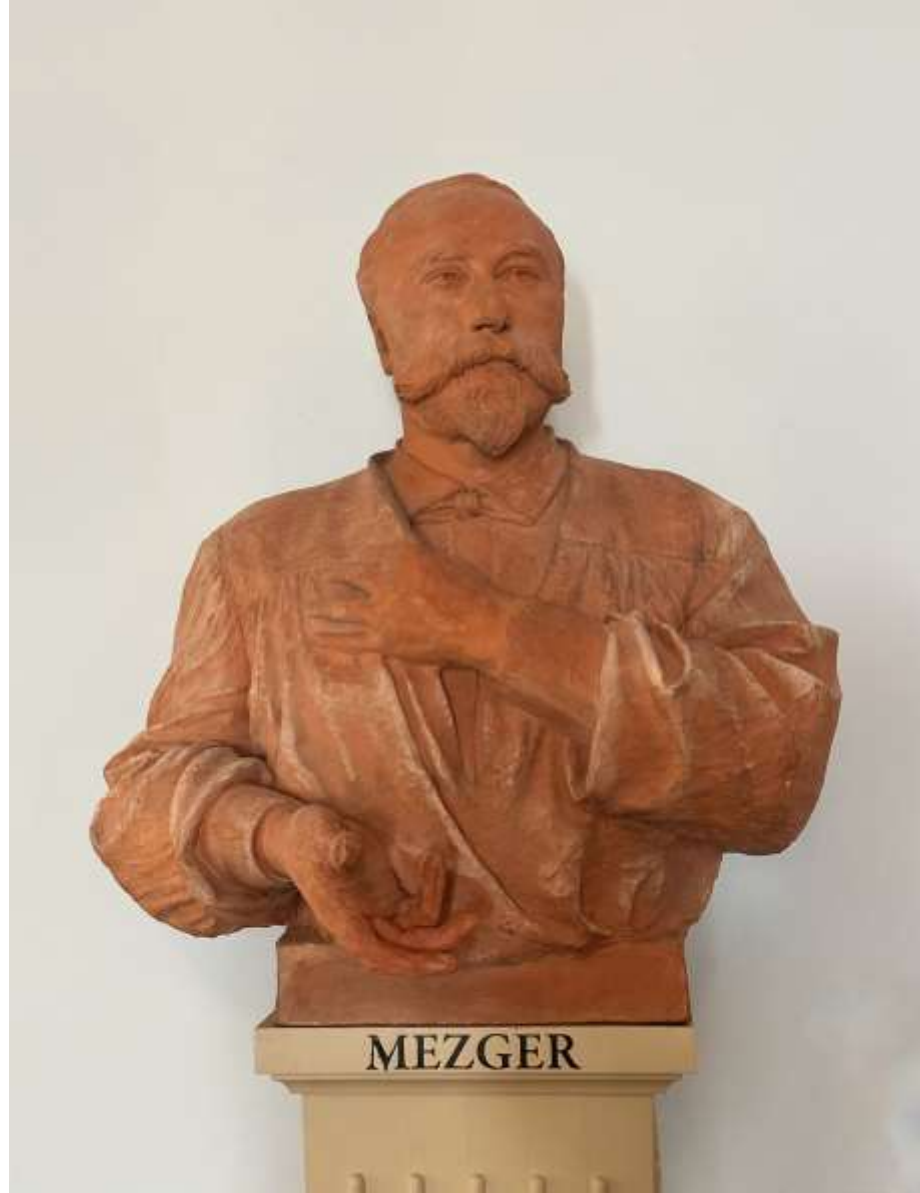

Johan Mezger (1838-1909)

en zijn proefschrift *De behandeling van distorsio pedis met fricties*

Peter Jan Margry, 12 september 2025

Buste: Henrietta
Montalba

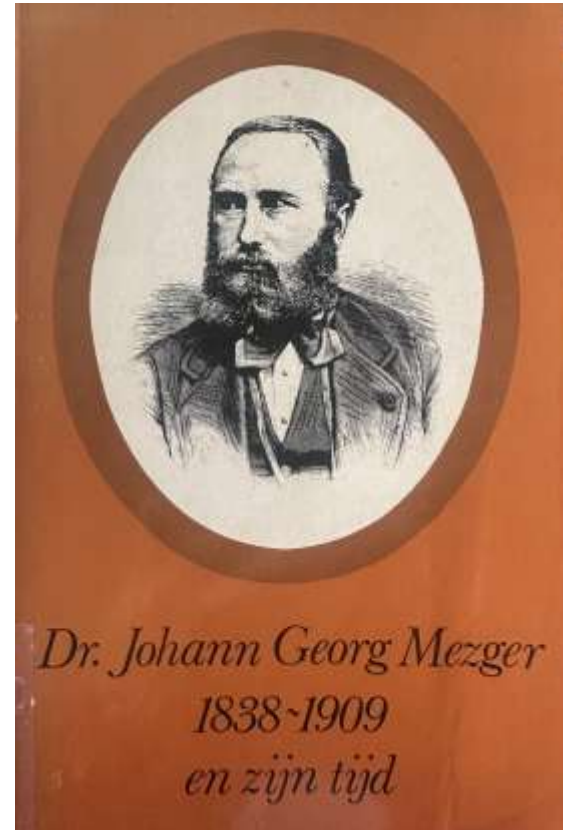

Eind 19^e eeuw zei men: Mezger wie kent zijn naam niet?

De bronnen over Johan Mezger

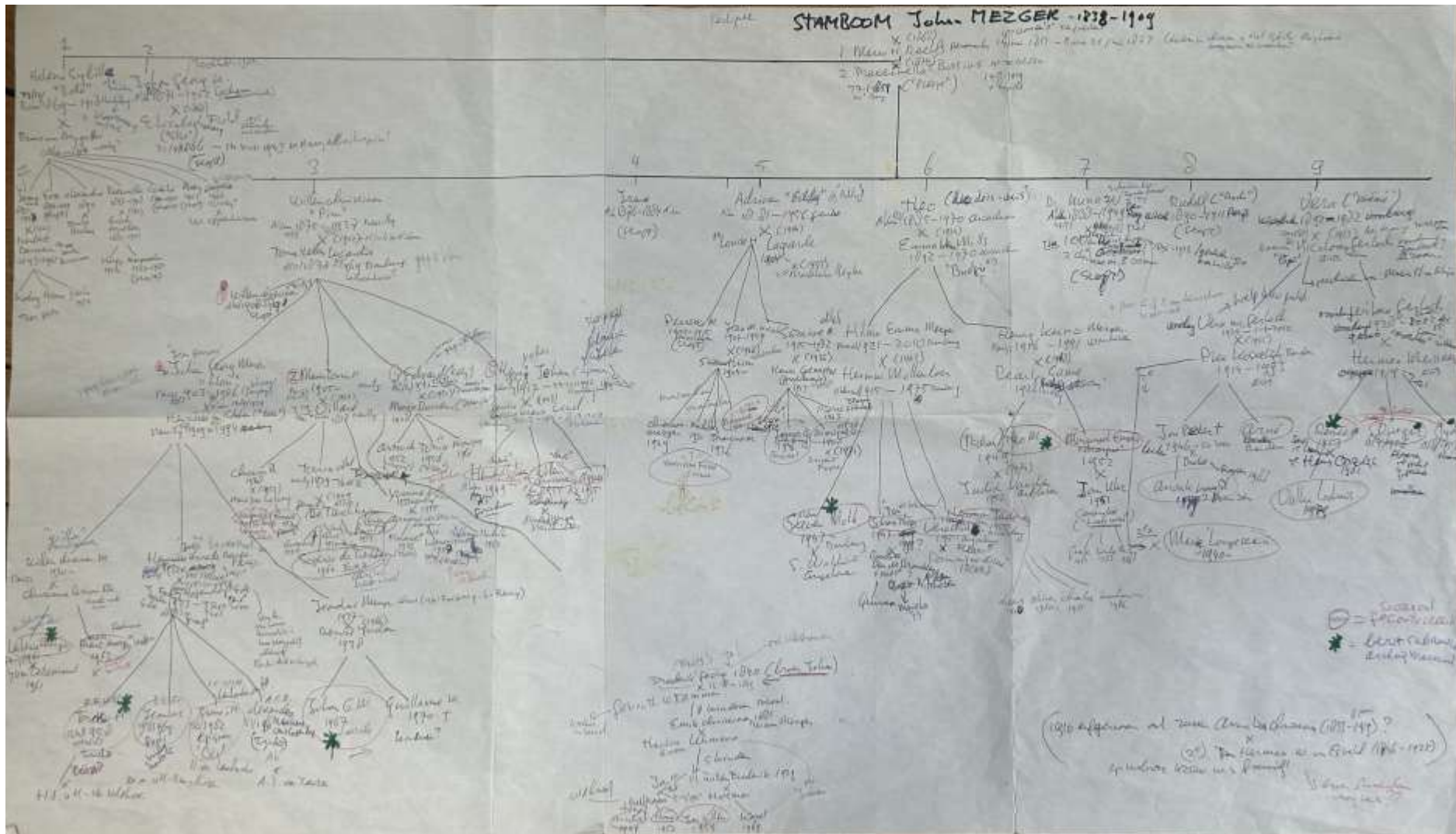
Mezger archieven opgestookt

Biografie Piet Kostelijk, 1971 →

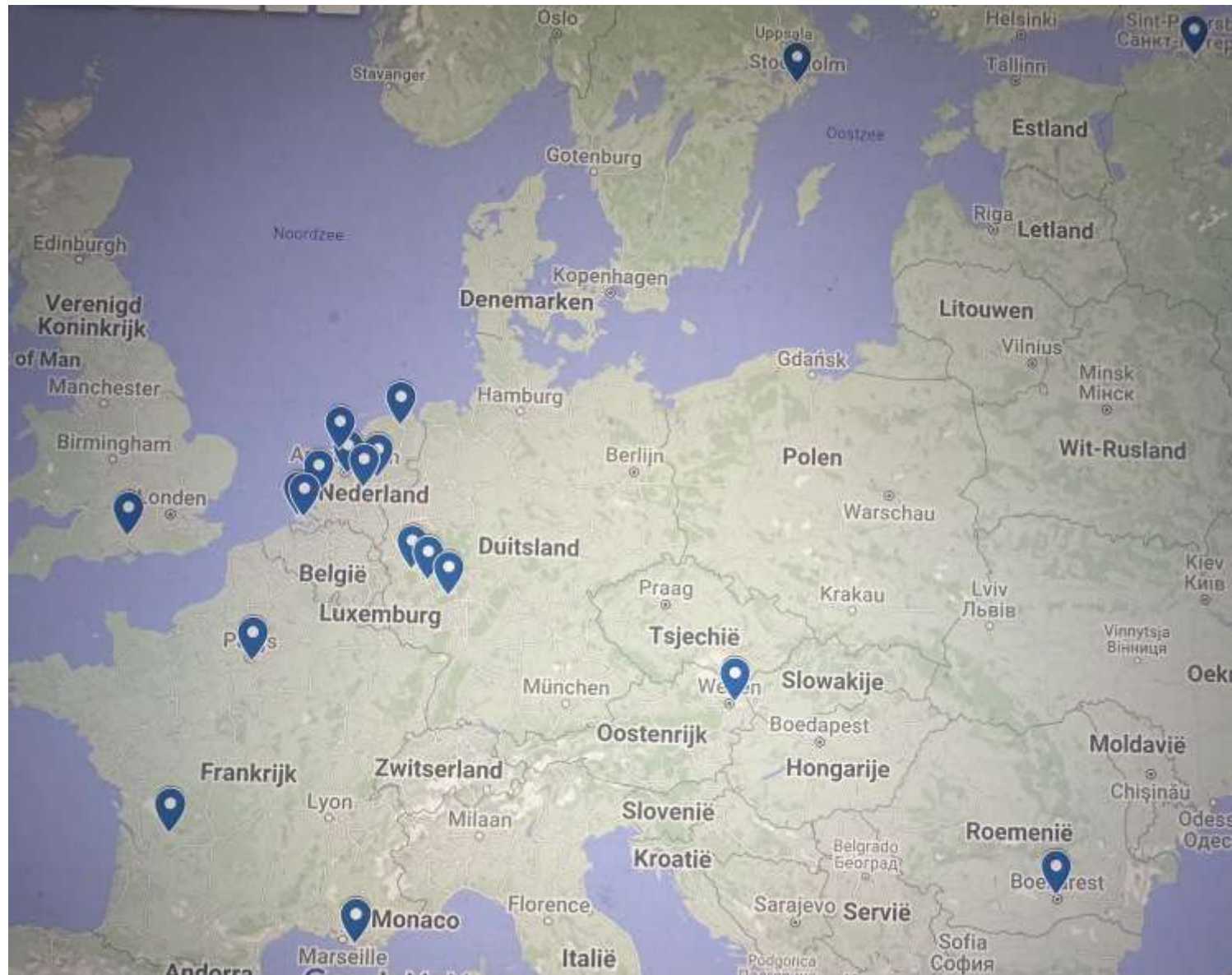

A. Th. Harstkamp – Verzameling knipsels over Dr. J. G. Mezger. (2 del.). Gen. Archiefdienst Amsterdam
Archief, voornamelijk bestaande uit krantenknipsels en een groot aantal documenten betreffende trekking hebbend op oorkonden, diploma's en officiële stukken. Dit archief is in het bezit van Dr. J. G. Mezger te Jongny bij Vevey (Zwitserland).

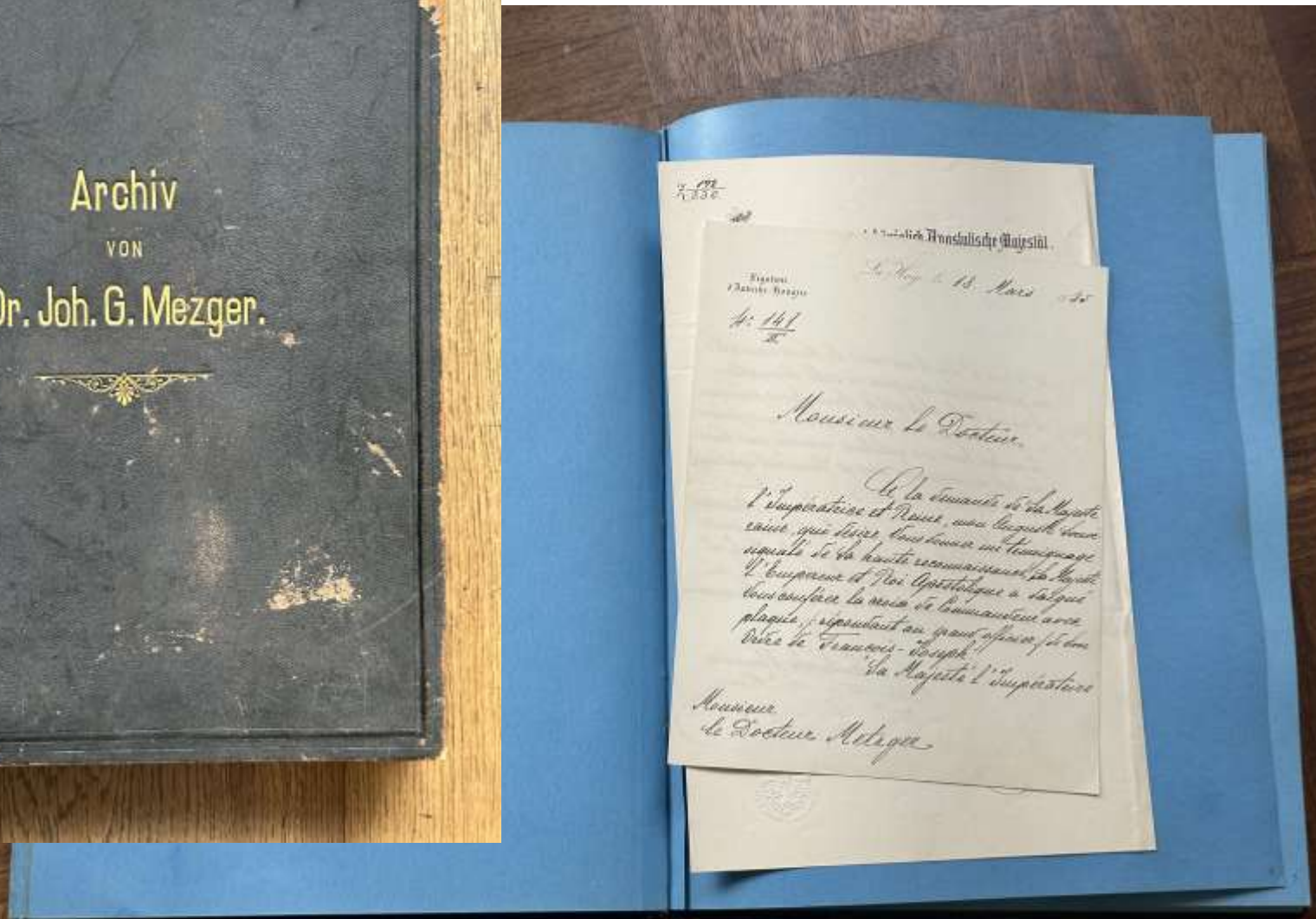
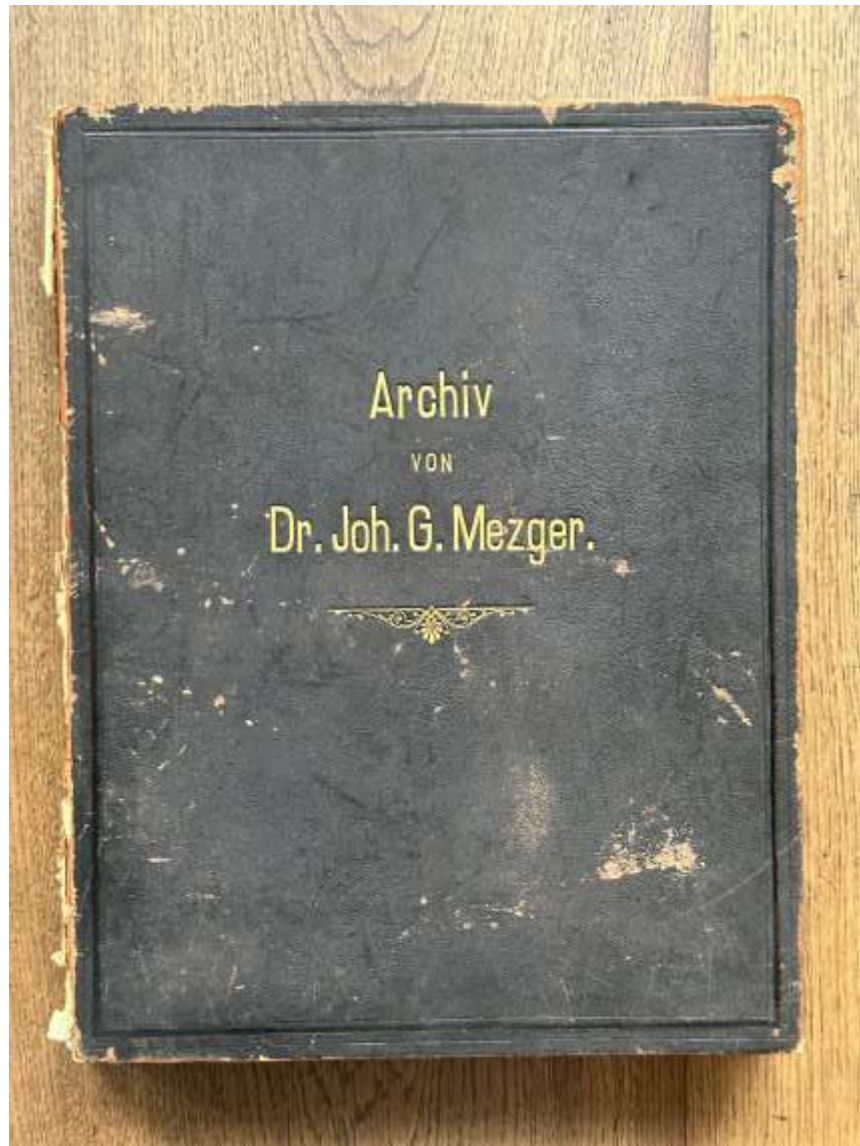
Begin onderzoek: waar is archiefmateriaal? Traceren van nakomelingen.

Archival research map

Mezger 'Archiv'

Praktijkobjecten

Hoogtij in het Amstelhotel

Dr. Mezger-Marsch

für
Pianoforte.

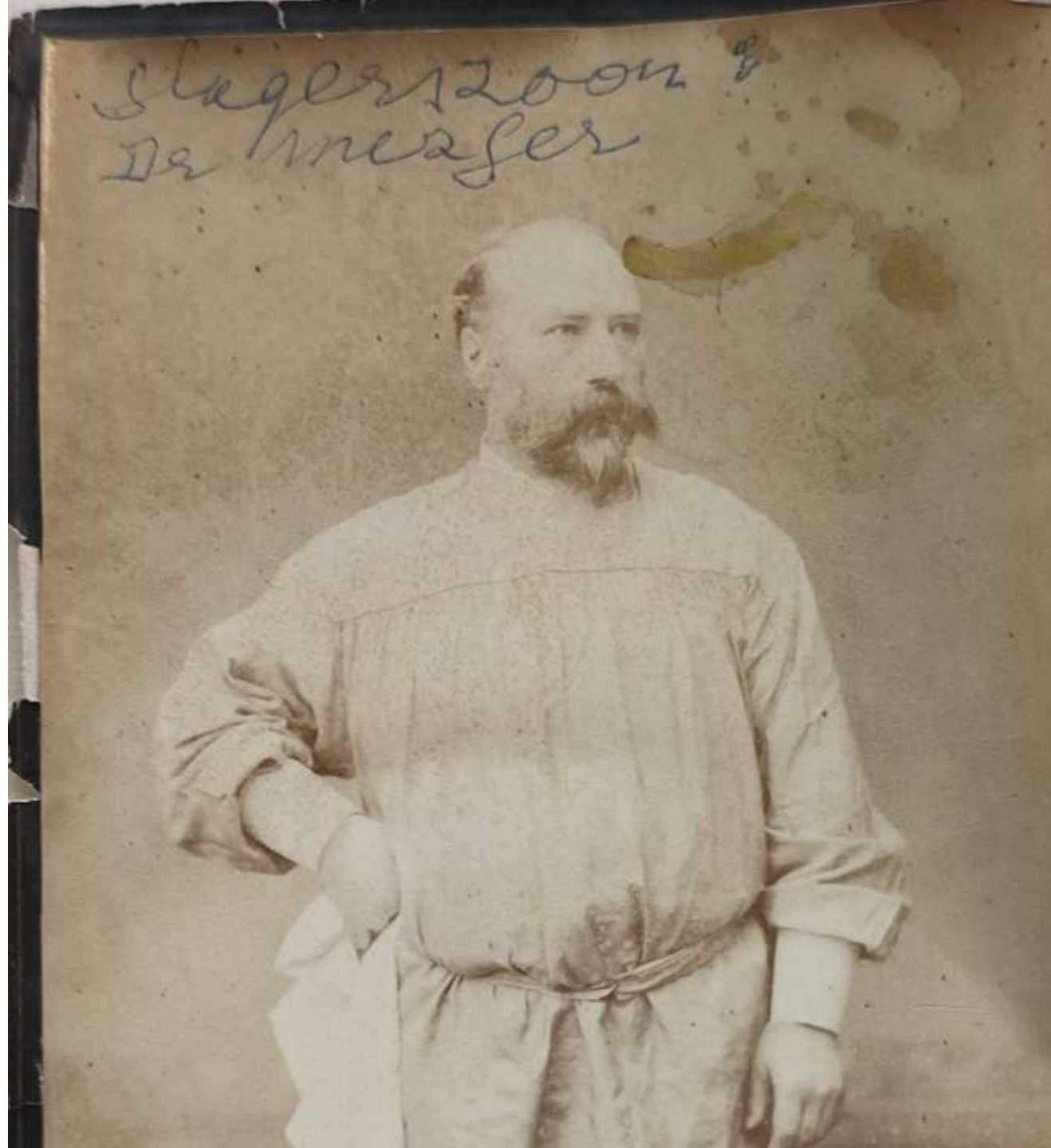
Herrn Dr. Joh. G. Mezger zu Amsterdam
in
dankbarer Verehrung
gewidmet von

L. Stasny.

Eigenthum des Komponisten

**Portret ca. 1885, met
commentaar**

Het vertrek van Dr. Mezger en de aankomst te Wiesbaden.

Mezgers Hamersysteem, 1901

Student 27 jaar (ca. 1865)

Leiden: Groot Auditorium

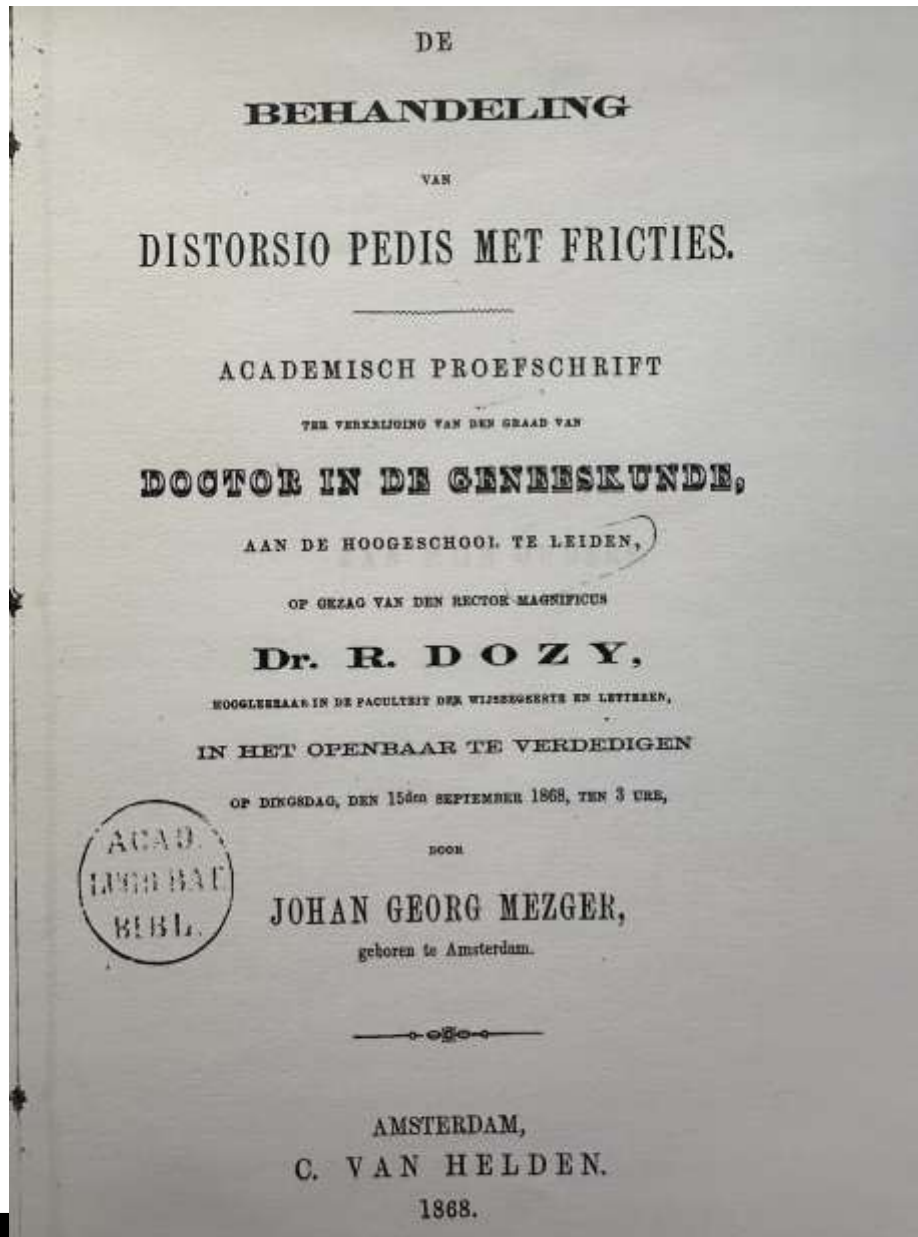
AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHÉ HOOGESCHOOL.

Den 15^{den} September de heer J. Barendrecht, van Dordrecht, in de geneeskunde, na openbare verdediging van zijn akademisch proefschrift: *mededeelingen uit de ophthalmologische polikliniek te Amsterdam, gedurende de jaren 1865, 1866 en 1867.*

Denzelfden dag de heer J. G. Mezger, van Amsterdam, in de geneeskunde, na openbare verdediging van zijn akademisch proefschrift: *de behandeling van distorsio pedis met fricties.*

Twee edities, nauwelijks internationale doorwerking

Advertentie voor proefschrift

(478)

d. Bij C. VAN HELDEN, te AMSTERDAM,
is verschenen:

**De behandeling der Voetver-
stuikingen met fricties.**

(MASSAGE).

DOOR (476)
Dr. Joh. G. MEZGER.

ld, PRIJS **60 cents.**

CARÉ DU CORDEAU

Proefschrift I

- Dun, weinig methode en analyse/theorie: praktijkman
- Gebaseerd op Franse artsen als Tissot en Girard: geven meer beschrijvingen en methode
- Past alleen de fricties toe (voorgangers de vier vormen)
- Belangrijkste aspect: dynamisering i.p.v. fixatie

De Mezger methode in 10½ regel

In die positie nu, volbrengt mijn hand gedurende 10—15 minuten de op blz. 25 beschreven streek, terwijl ik aan het einde van dien tijd, de frictie langzaam en gelijkmatig in intensiteit doe toenemen.

Na 15—20 minuten is dit gedeelte afgelopen, en ga ik over tot het tweede deel, dat 5 minuten duurt.

Mijn duim plaatst zich vóór en de overige vingers achter het kuitbeen, waarop ik weder met een gelijkmatige snelheid een frictie ten uitvoer breng, van den buitenenkel af tot aan de helft van het onderbeen.

Na 5 minuten is dit gedeelte afgelopen, en de behandeling voor dien dag geëindigd.

J. W. DE BLOK, 42 jaar, Kleerenmaker.

Opgenomen Binnengasth. 22 Juni 1866. Ontslagen
29 Juni 1866.

Distorsio pedis sinistri.

Vier dagen vóór zijn opname is Pat. in dronkenschap van een trap gevallen, waarbij hij zijn linker-voet verstuipte. Voortstrompelende, struikelde hij met denzelfden voet nog eens over een paal.

Hij moest blijven liggen, en werd naar huis gedragen. Daar hij niet gaan kon, bleef hij te huis rust nemen en behandelde zijn voet met koud water.

Status praesens 22 Juni.

Voet en het onderste einde van het been belangrijk gezwollen en heet op het aanvoelen.

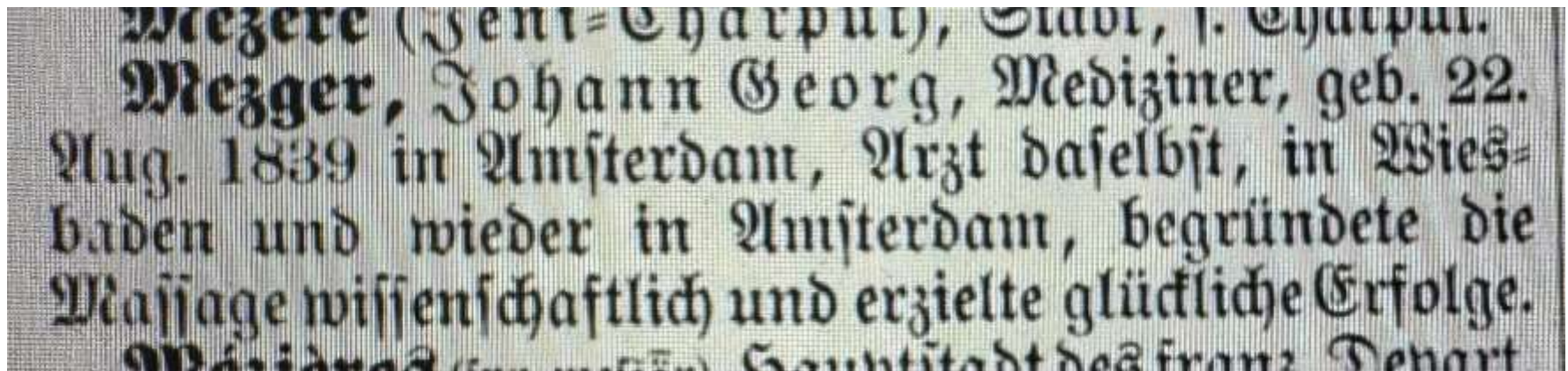
Groote mate van pijn, en onvermogen tot passive of active bewegingen; geen fractuur maar donkere verkleuring van den huid daar ter plaatse door bloed-extravasaat.

Na 6 fricties heeft hij geheel hersteld het Gasthuis verlaten.

Proefschrift II

- Juiste moment: proefschrift; heeft al een genezingstrack-record
- ‘Wonder’-genezingen: anonymus in Bonn en prins Gustaf in A’dam
- Zweedse financiering van artsenstages bij Mezger
- Probleem: artsdiploma; associatie bottenzetters/magnetiseurs

Meyers Konversations lexicon, 1908

Grondlegger van de wetenschappelijk massage c.q. fysiotherapie?

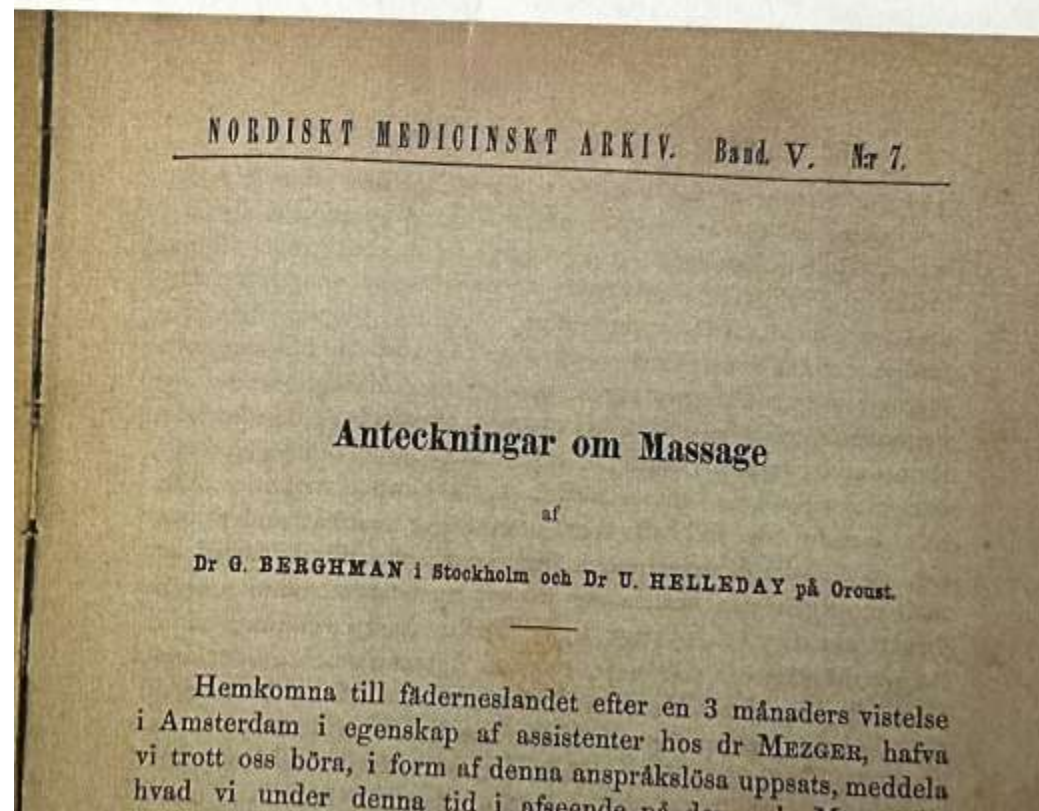
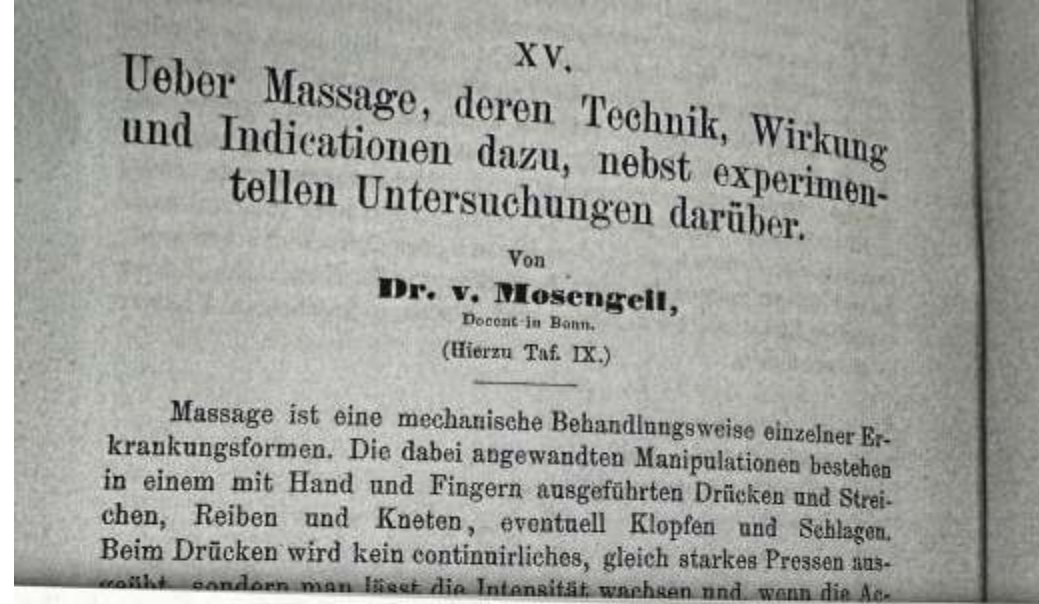
- Franse voorgangers
- nauwelijks theoretische uitleg; geen documentatie/verslaglegging
- geen klinische trials
- minder 'systeem', meer intuïtief
- Mezger instrumenteel in focus op massage
- Faam werd plaatsbepalend

Methodische vastleggers

Peter Winge, 1872

Berghman & Helleday, 1873

Von Mosengeil, 1876: vMM-methode

De zog. Amsterdamse of Mezgerschool

Vier basis manipulaties

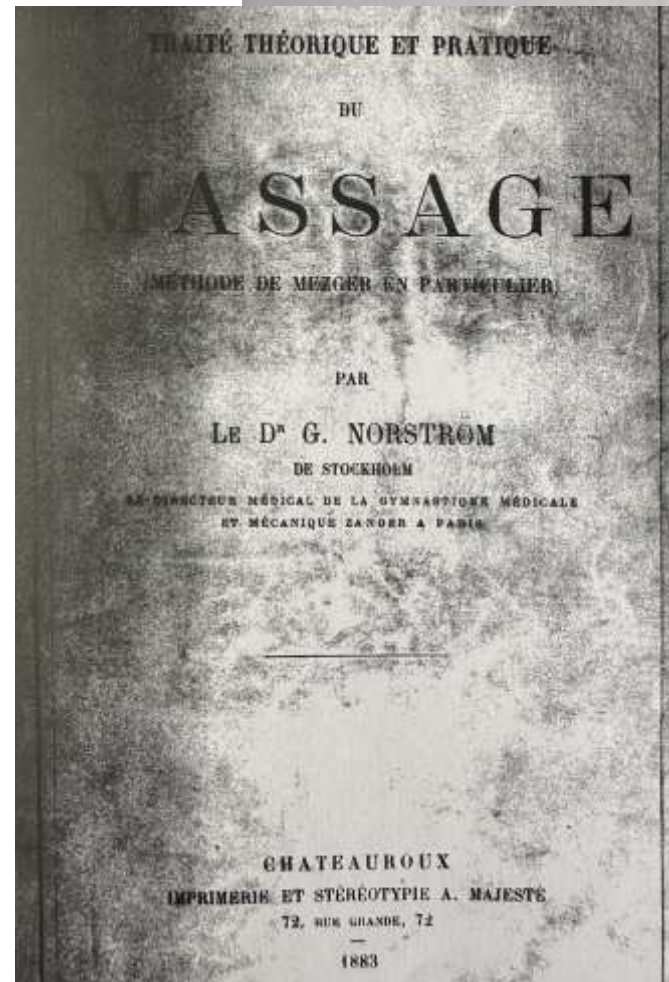
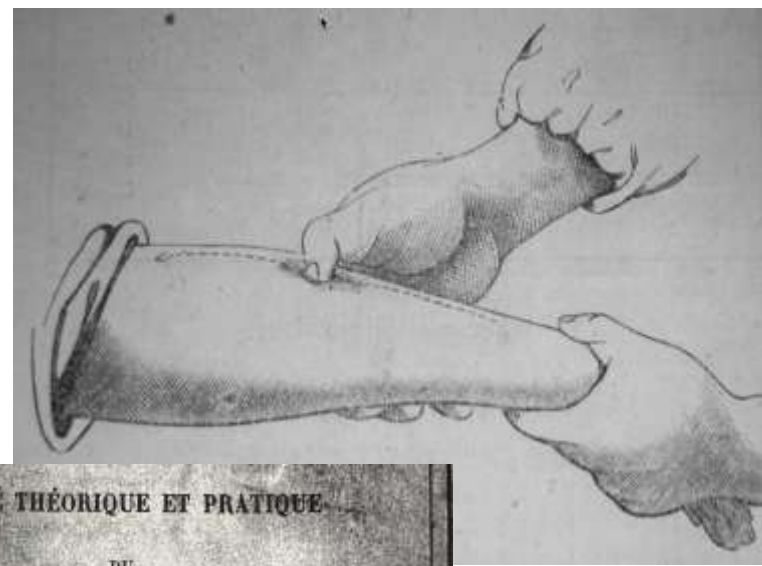
Frictions = wrijven

Effleurage = strijken

Pétrissage = kneden

Tapotement = kloppen/tikken

Gustaf Norström, 1883 →

Domburg bust, made by August Falise in 1910 (Photo 2023)

E. K. Dienstbode.

Distorsio pedis sinistri.

29 Augustus 1866, bij het afgaan van een trap struikelde pat., waarbij zij haar linkervoet op een hevige wijze verstuikte.

Daar de familie, waar zij diende, toen buiten was, kon ik eerst den volgenden dag komen.

Gedurende dien tijd werden koude omslagen aangewend van azijn en water.

Status praesens 30 Augustus.

Belangrijke zwelling van den voet en een gedeelte van het onderbeen; heet op het aanvoelen; de huid op de gezwollen plaats donker verkleurd door bloed-extravasaat; groote pijnlijkheid rondom het voetgewricht, vooral aan de buitenzijde en het onderste gedeelte van het onderbeen.

Onvermogen tot gaan of beweging.

Geen fractuur.

Daar ik slechts driemaal per week buiten kon komen, heb ik veertien dagen noodig gehad om dit geval volkomen te herstellen.

De behandeling en het beloop was op de gewone wijze.

Na zes fricties volbracht pat. haar werk alsof er niets gebeurd was.
